

Tampereen hiippakunnan
piispa Matti Repo

Ihmisenä kärsivä Jumala

Nikean uskontunnustus täyttää 1700 vuotta. Se laadittiin vuonna 325 ratkaisuna kiistaan Jumalan ykseydestä, tarkemmin sanottuna Pojan suhteesta Isään. Eräät väittivät, ettei Poika ole yhtä ikuinen kuin Isä. Oikeaksi katsottiin, että Poika on Isästä syntynyt ennen aikojen alkua ja samaa olemusta kuin Isä.

Tämä voi tuntua pikkuseikalta, mutta siinä on syvä viisaus. Lähettäessään Poikansa syntymään ihmiseksi Jumala ryhtyi kantamaan ihmisten heikkoutta, nälkää ja kärsimystä. Sitä ei annettu tehtäväksi jollekin vähemmälle olennolle. Jumala itse tietää, mitä ihminen käy läpi.

Eräs yksityiskohta mietityttää minua: tutumpi Apostolinen uskontunnustus lausuu ”kärsi Pontius Pilatuksen aikana, ristiinnaulittiin, kuoli ja haudattiin”, mutta Nikealaisessa asiassa ovat eri järjestyksessä: ”ristiinnaulittiin Pontius Pilatuksen aikana, kärsi ja haudattiin”. Suomen ev.-lut. kirkossa sanaan ”kärsi” on vielä lisätty selvennys ”kärsi kuoleman”.

Lieneekö tarkoitus korostaa Jeesuksen piinaa, kun juuri ristiinnaulitseminen on nostettu Pilatuksen vastuulle? Ristillä kituminen näyttää saavan enemmän huomiota kuin kuolema. Vai onko kuolema sisällytetty sanaan ”kärsi”? Se saattaa olla inhimillisen kokemuksen mukaista; voihan kärsimys olla pelkkää pitkää kuolemista.

Moni parantumattomasti sairas kärsii ja odottaa kuolemaa vapauttajaksi. Läheisen kärsimyksen seuraaminen tuottaa tuskaa myös omaisille. Se saa toivomaan nopeaa pääsyä, jopa kuoleman rajan yli auttamista. Eutanasia nousee ajoittain keskusteluun. Asiasta ei ole yksimielisyyttä, ei kansanedustajien sen paremmin kuin lääkäreiden tai eetikoiden keskuudessa. Yksi on selvää: kärsimys ei jalosta ihmistä. Tuskaa ei ole tarkoitettu kestettäväksi vaan lievennettäväksi.

Miten hyvä Jumala voi sallia kärsimystä? Eikö hänen tulisi se kaikkivaltiaana poistaa? Näiden kysymysten edessä ihmisen viisaus vaikennee. Jää vain sanoma Jumalasta, joka itse ryhtyy kärsimään.

Pitkäperjantai tulee ennen pääsiäistä. Mutta onneksi pääsiäinen tulee. Kuolemalle ei kuulu viimeinen sana, vaan se on kärsimysten kautta kulkeneella kuoleman Voittajalla. Siunatkoon hän sinun pääsiäisesi.

Tampereen piispantalossa 26.3.2025

+ Matti Repo